

Rozhled 7

Činnost CED se uskutečňuje za finanční podpory MK ČR. Statutární město Brno finančně podporuje Centrum experimentálního divadla, příspěvkovou organizaci.

Výstavní subjekty v tomto čísle:

Galerie Katakomby

CED, p. o., Zelný trh 9, Brno
www.galerie-katakomby.cz

Galerie Provázek

Zelný trh 9, Brno
www.provazek.cz

Galerie HaDivadla

Poštovská 8D, Alfa pasáž, Brno
www.hadivadlo.cz

Galerie Třináctka

Pánská 13, Brno
www.trinactkabrno.cz

Galerie Hády

Horníkova 1, Brno
http://www.zshornikova.cz/galerie/

Galerie Pekařská

Pekařská 52, Brno
www.galeriepekarska.cz

Galerie Platinum

Veveří 111, Brno
www.galerieplatinum.cz

Malá královopolská galerie

Husitská 1, Brno
www.mkgbrno.cz

Galerie Titanium

Nové Sady 25, Brno
www.galerietitanium.cz

Divadlo U stolu

Zelný trh 9, Brno
www.divadloustolu.cz

Galerie Artissimo

U tří knížat, Jánská 12, Brno
www.artissimo.cz

Křížová chodba Nové radnice

Dominikánské nám. 1, Brno
www.brno.cz

U sedmi švábů

Leitnerova 11, Brno
www.7svabu.brno.org.uk

obr. 1

str. 2 / Po meči i po přeslici (Josef Svoboda a Šárka Hejnová)

str. 2 / Jan F. Pavlíček – Ohnivě tance v Altamiře

str. 3 / Malá Královopolská Galerie oživená netradiční výstavou

str. 3 / 12 hodin pro Petra Barana

str. 4 / Co zbylo ze srdce (fotoreportáž Ivo Dvořáka)

str. 4 / Výstava Šámbr U tří knížat

str. 5 / Jaromír Gargulák – Masky

str. 5 / Zbyněk Maděryč – Prvocit

str. 5 / Křest knihy Vladimíra Kiseljova Mysteria Richarda Wagnera v obrazech

str. 6 / Líšeňský kulturní podzim 2013

str. 8 / Václav Kostohryz – Strhující zářivá atmosféra na dokonalém místě

str. 8 / Kateřina Dubovcová – Ticho ve světle

str. 8 / Emil Zimmer – žák Maxe Švabinského

str. 9 / Max Dvořák – zakladatel moderní uměnovědy

str. 10 / Týden výtvarné kultury (3/2014)

str. 10 / Jiří Sobotka – Season of the Witch

str. 11 / Šárka Hejnová – Mozaiky...

str. 11 / David Cajthaml na Provázku

str. 11 / 17,5 pohledů na genia

str. 12 / Marek Musil – Pod vodou

Obr. 1: Bodypainting Performance malíře Vladimíra Kiseljova a hudebníka Lukáše Pelce (str. 5)

Obr. 2: „Pracovní prostředí“ Parnas oslavil závěrem roku 2013 třicáté výročí (str. 3)

Obr. 3: Přední český módní a lifestyleový fotograf Marek Musil a jeho výstava „Pod vodou“ (str. 12)

obr. 2

obr. 3

PO MEČI I PO PŘESLICI

Výstavu scénických návrhů Josef Svobody a kostýmních návrhů Šárky Hejnové, jeho dcery, uspořádalo HaDivadlo ve spolupráci s Divadelním ústavem v Praze. Helena Albertová, která učinila výběr scénických a kostýmních realizací obou výtvarníků, výstavu také uvedla

a společně se Šárkou Hejnovou přiblížila návštěvníkům vernisáže některé postupy a zázemí vzniku světově uznávané scénografie. „Rozpor mezi návrhem a realizací, který můžeme často vidět, u Josefa Svobody nebyl,“ přiblížila ošemetnou fází práce i pro renomované scénografy Helena Albertová, „jeho návrh i realizace vždy odpovídaly myšlence díla a re-

žisérskému záměru. Sám také vždycky říkal, že scénografie musí vyjít z dramaturgie a vnitřního smyslu hry. Jeho ‚psychoplastický prostor,‘ jak ho nazýval, šel s vnitřním životem postavy. Originální tvůrčí postupy Svoboda neustále rozvíjel, propracovával a zdokonaloval řadou dalších výtvarných a technicko-technologických fines. Jeho představení byla tak neuvěřitelná a nádherná, že jsem některá z nich viděla i desetkrát. (...) Důležité je, že tento geniální scénograf, neuvěřitelně pracovitý, doslova posedlý divadlem, neustále studoval nejen divadlo, ale také fyziku, optiku, sledoval nejnovější vynálezy, které by mu mohly pomoci uskutečnit ‚rychlou, lehkou scénografii‘, která byla jeho metou, stejně tak ale neváhal využít postupů barokního divadla či výrazových prvků meziválečné výtvarné avantgardy – surrealismu, expresionismu, konstruktivismu, futurismu. Jeho scénografické dílo a to, co ve scénografii nazýváme ‚styl Svoboda‘, bylo tak geniálně skloubeno, že ho dnes vnímáme jako postmoderní,“ uvedla mj. Helena Albertová.

Galerie HaDivadla
Po meči i po přeslici
15. října – 15. listopadu 2013

OHNIVÉ TANCE V ALTAMIŘE

V listopadu proběhla vernisáž obrazů Jana Františka Pavlíčka „Ohnivá tance v Altamiře“. Abstraktní tvorba vznikala jako touha po oproštění se od nabubřelých forem často spojených s nabubřelou symbolikou. Její tvůrci vycházeli z principu zjednodušování forem, které se v následujících desetiletích dostaly až do pozice minimalismu. Po maximálním vychýlení nejjednodušších tvarů musí i na poli abstrakce nastat příklon k nové tematice (v opačném případě by vychýlení muselo následovat do *nikam*). Touto tematikou je u autora zmiňované výstavy uchopení reálných námětů a jejich transformace do vizuálního znaku. A tak náměty „dříve viděného“, tedy záznamu kolektivního nevědomí, uložené v genetické struktuře každého jedince, tvoří střípek mozaiky strukturalizovaného vnímání světa a transformace tušené reality do současnosti.

Dole: Obraz *Ohnivá tance v Altamiře* (vlevo) a instalace v galerii Katakomby

Galerie Katakomby
Jan F. Pavlíček – Ohnivá tance v Altamiře
6. listopadu – 31. prosince 2013

Malá Královopolská Galerie oživená netradiční výstavou (US PARNAS slavilo třicáté výročí)

Umělecké sdružení Parnas je společností výtvarníků, hudebníků a literátů a jeho hlavním posláním je organizování výstav a jiných kulturních akcí pro své členy. Důležitým cílem sdružení je podpora uměleckých a prezentačních aktivit jak začínajících, tak i renomovaných umělců. Parnas je po celou dobu své existence spojen s městskou částí Brno-Královo Pole a jeho snahou je podporovat dobré jméno královopolské kultury.

Parnas oslavil závěrem roku 2013 třicáté výročí. Navázal totiž na činnost Výtvarné skupiny, která působila od roku 1983 při Besedním domě Královopolské strojírna a organizovala zde společné výstavy i samostatné výstavy svých členů.

V roce 1995 Výtvarná skupina odešla z Besedního domu a přechodně vystavovala v galerii řečkovické radnice. V této době také přijala název Parnas a rozšířila své řady o další členy nejen výtvarného zaměření.

V roce 1996 se Parnas vrátil do Králova Pole, kde se podílel na založení Malé

Královopolské Galerie v předsálí obřadní síně královopolské radnice. Činnost této galerie zahájil svojí výstavou v září 1996 a působí zde dodnes – tedy už celých 17 let. Každý rok zde připravuje dvě společné výstavy s názvy Jarní salon a Podzimní salon a spolupodílí se na organizaci dalších akcí v galerii.

Parnas ale ve svých aktivitách nezůstal jen na půdě Králova Pole. V minulosti jste se mohli s výstavami sdružení nebo jeho členů setkat na mnoha místech ČR a i v zahraničí. V poslední době to byly například každoroční výstavy v historickém objektu kláštera Rosa Coeli v Dolních Kounicích nebo společné výstavy v prostorách zámku Plumlov.

Výstava v MKGalerii s názvem Pracovní prostředí US Parnas prezentovala současné členy sdružení, čestné členy a také vzpomínku na pana Jaroslava Šubrtu, dlouholetého předsedu Parnasu a zakladatele MKGalerie. Výstava je z velké části dílem výtvarníka a fotografa Martina Foretníka, současného

kurátora MKGalerie, který v průběhu celého roku 2013 zachycoval jednotlivé umělce a často s nadsázkou a humorem se pokoušel vystihnout jejich typické „pracovní prostředí“ (viz foto na první straně). Expozice byla doplněna kronikami a dalšími artefakty, které přibližují historii Parnasu.

Netradiční výstava přitáhla pozornost velkého množství návštěvníků a milovníků umění. Jen slavnostní vernisáže se zúčastnilo přes sto návštěvníků. Pevně věříme, že nejen krásná třicítka Parnasu, ale příští rok plnoletost MKGalerie nezklame svoje příznivce a bude dále nabízet široké veřejnosti obohacování nejen výtvarnou kulturou.

Chystané akce:

29. 1. – 16. 2. Krejčíř (fotografie z cest i domova) vzpomínková výstava

26. 2. – 16. 3. Pacáková – oleje

*Malá Královopolská Galerie
Pracovní prostředí Parnasu
25. listopadu 2013 – 5. ledna 2014*

12 hodin pro Petra Barana

Divadlo U stolu uskutečňuje již řadu let cyklus jednodenních výtvarných akcí „12 hodin pro...“. Vždy se jedná o dvanáctihodinovou výstavu od 10 do 22 hodin, která má v podvečer (19,30) zahájení a následný program. Tentokrát se jednalo o výstavu fotografií Petra Barana. Instalace jeho fotografií na jevišti Sklepní scény představila jeho typické černobílé celky

sestavené do konvolutů podlepených plátnem, a také velkoplošné černobílé fotografie. Během hlavní části večera bylo promítáno několik autorských filmů.

*Divadlo U stolu – 12 hodin pro...
Petr Baran – Fotografie a filmy
7. listopadu 2013 od 10 do 22 hodin*

CO ZBYLO ZE SRDCE

fotografická reportáž happeningu Karla Gregora

Na sklonku měsíce září proběhl v Divadle Husa na provázku festival Duha v Brně (9. ročník Divadla v pohybu), jehož součástí byla i happeningová akce Karla Gregora „Co zbylo ze srdce“ (více: Rozhled č. 6) na Alžbětinské scéně. Srdce z vosku z pietních svíček věnované Václavu Havlovi, které zde bylo nainstalováno na počátku roku (více: Rozhled č. 4) bylo tak „navždy otištěno“ do dlažby divadla. Průběh happeningu fotograficky zaznamenal Ivo Dvořák.

Karel Gregor odložil veškerý oděv, aby zcela převlečen pustil se do svého díla. V pozadí četl texty Petr Oslzlý, nalevo herec Vladimír Hauser v převleku příslušníka SNB, „převlékání kabátu“ se zájmem přihlížel i kníže.

Karlu Gregorovi se vznikem otisku srdce pomáhal i manažer Centra experimentálního divadla Ondřej Navrátil.

V závěru akce se začali se svými srdíčky přidávat i návštěvníci festivalu.

VÝSTAVA ŠAMBR U TŘÍ KNÍŽAT

Umělecká skupina ŠAMBR (šarmantní múzy brněnské) uspořádala v pondělí 25. listopadu v 17. 30 hod v galerii Artissimo v Domě U tří knížat na Jánské ulici v Brně výstavu nazvanou „ŠAMBR 3 & 1/2013“ a trvala pouze týden do konce listopadu. Účastnili se jí Míša Wičarová Štroblová (Siréna), Petr Ševčík, Jan Hanuš a Jaroslav Šafr. Hudebně doprovázeli kytaristé Petr Bartoňek & Jakub Vlček. Skupina Šambr, k jejímuž založení došlo v roce 2008, si neklade za cíl založit určitý jednotný umělecký směr, spíše jí jde o propojování různých výrazových stylů. Každý z jejích členů tvoří svým osobitým výtvarným stylem.

Nahoře zleva: Jan Hanuš, Míša Wičarová Štroblová, Petr Ševčík a Jaroslav Šafr při zahájení výstavy.

Dole: Jaroslav Šafr (keramika)

Vpravo (na str. 5): obrazy Míši Wičarové Štroblové a Jana Hanuše, dole keramika Petra Ševčíka

Galerie Artissimo
ŠAMBR 3 & 1/2013
25. listopadu – 30. listopadu 2013

JAROMÍR GARGULÁK – MASKY

Do podoby jeho soch se nepochybně silně vepsala autorova profese slévárenského technologa, která ho vedla k volbě dvou klasických sochařských materiálů – vosku a bronzu. Z poddajného vosku Gargulák modeluje štíhlé prutové formy, které přirozeně vznikají v procesu jeho hnutí. Ty pak tvaruje, navzájem proplétá a spojuje do gracilních, vzdušných a vyvážených, vertikálních i horizontálních, především figurálních kompozic. V procesu slévačské alchymie je poté nestálý vosk proměněn v bronz, přičemž Gargulák využívá také specifických vlastností tohoto materiálu. V závěru je dotvářen povrch, k oblíbeným a

typickým Gargulákovým aplikacím patří kontrasty hrubé patiny a cizelérského lesku.

Touto cestou vzniká charakteristická podoba Gargulákových soch, dobře identifikovatelný celek, ukazující na konzistentní výtvarný názor. Stejně tak lze ale v rámci tohoto celku sledovat i stále probíhající vývoj. Ten je projevem autorovy chuti hledat a nalézat, zabraňuje ustrnutí v zaběhané formuli a Gargulákovu tvorbu nepochybně osvěžuje. V posledních letech je tak zřetelný především posun od zobrazivých figurálních námětů k těm, které nemusí být vnímány jako čistě abstraktní, často se však pohybují na hranici čehosi, co je nám povědomé, zároveň ale pouhou racionalitou neidentifikovatelné. Povrchy těchto abstrahovaných soch pak již nejsou kontrastovány lesky a rustikálními strukturami a autor místo toho směřuje k řešení, které plastiku více sjednocuje. Odkrývá se tak posun k primárnějšímu sochařskému vyjadřování, které umožňuje divákovi více zapojit vlastní fantazii a smyslové vnímání.

Gargulákovův pohyb od zobrazivých forem k abstraktnějšímu nám také naznačuje více o autorově vnitřní tvůrčí motivaci. Ve chvíli, kdy není divákova pozornost poutána námětem, stává se vnímavějším k základním vlastnostem sochařské formy: k její výstavbě, skladbě, prostorovým kvalitám, řeči materiálu a také způsobu, jakým jsou uchopeny v individuálním autorském gestu. A právě tyto vlastnosti sochařského

objektu jsou ústředním a trvalým tématem Gargulákovy tvůrčího zájmu a zkoumání. Klade si klasické otázky, které v sochařství vždy patřily k těm základním, a nalézá na ně svou vlastní, originální, odpověď.

Mgr. Ondřej Navrátil

Galerie Provázek

Jaromír Gargulák – Masky
1. listopadu – 20. prosince 2013

PRVOCIT

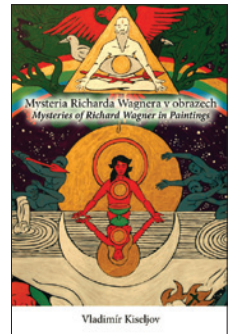
Ve středu 4. prosince proběhla vernisáž Zbyňka Maděryče „PRVOCIT“ v Křížové chodbě Nové radnice v Brně. Součástí byla Bodypainting Performance malíře Vladimíra Kiseljova a hudebníka Lukáše Pelce (foto na titulní straně).

Křížová chodba Nové radnice v Brně

Zbyněk Maděryč – Prvocit
4. prosince – 27. prosince 2013

Ve čtvrtek 5. prosince se uskutečnil koncert Michaela Bártka (varhany) s projekcí maleb Vladimíra Kiseljova a křestem knihy V. Kiseljova „Mysteria Richarda Wagnera v obrazech“.

Na scéně Besedního domu v Brně křtili viceprezident Richard-Wagner-Verband International Thomas Krakow a paní ředitelka Filharmonie Brno Marie Kučerová s režisérkou přímých přenosů z Metropolitní opery v New Yorku Barbarou W. Sweete. Kniha manifestuje mysteria a symbolickou řeč Gesamtkunstwerku Richarda Wagnera v malbách Vladimíra Kiseljova, doprovázená fotografiemi jeho maleb ke všem 13 Wagnerovým hudebním dramátům, výkladovými sondami, rozbořem klíčových témat a jejich poselstvím. Jediná kniha v ČR, která letos vychází s tematikou Wagnera, ke 200. výročí narození; 161 stran (33 barevných); rozměr knihy: 12,5 cm x 19 cm; v češtině i angličtině; cena 280Kč. Nakladatelství Magda, Pavel Pražák, Brno

Po první výstavě Bohuše Jágra vznikl nápad založit galerii a pravidelně v ní pořádat výstavy. A tak jsme ji založili ve škole, kde jsem v té době byl ředitelem. U samotného vzniku byl také spisovatel Jindřich Uher a básník Josef Keberle, se kterými jsme společně vytvořili koncepci pro první období výstav v galerii nazvané podle líšeňské dominanty – Hády. U zakládání galerie byl také pan Knechta a další Líšeňští občané, jim patří náš dík. Letos je to již 15. sezona, kdy se ve čtvrtém patře budovy školy pořádají pravidelně výstavy. Nedlouho po zahájení pravidelné činnosti galerie, vznikl i Nadační Fond Galerie Hády, který si pořádání vzal pod svoji správu a zároveň tak chce prospívat nejenom výstavám samotným, ale i škole, kde se výstavy pořádají. Součástí Fondu je i stálá sbírka uměleckých děl. Do dnešního dne se uspořádalo v těchto prostorách

na 150 výstav. S galerií vždy spolupracovala i MČ Brno-Líšeň a starostové vždy byli s Nadačním fondem v úzkém spojení. Dvěmi nejdůležitějšími akcemi v galerii se staly pravidelné kolektivní přehlídky: Jaro v Brně a Líšeňský kulturní podzim. Tyto akce dávaly po celá léta možnost prezentovat svá díla jak profesionálním, tak i amatérským výtvarníkům a to nejen brněnským ale i mimobrněnským. Výstavy také vždy plnily všeobecněvzdělávací stránku výuky žáků a vždy měly svůj estetický cíl ve výchově. A bezpochyby i budování vztahu k umění a latentní výchova budoucích návštěvníků galerií – to vždy bylo, je a doufáme, že i do budoucna bude posláním galerie Hády umístěné ve čtvrtém patře budovy Základní školy Horníkova 1 v Brně-Lišni.

Jan Pokorný, říjen 2013

Výstavu „Líšeňský kulturní podzim 2013“ zahájil ředitel školy Mgr. Roman Burda, který připomněl, že k patnáctiletému výročí pořádání výstav nastanou změny ve formě a způsobu realizací výstav. Tato výstava se tak stala jistým mezníkem v historii výstavních projektů Galerie Hády. Poté následovalo vystoupení dětského tanečního souboru Líšňáci a rovněž pár lidových písní národopisného spolku Líšňáci. Samotná expozice představila desítku autorů, jejichž díla oscilují od polohy narativní až po abstrahovaná zobrazení světa kolem nás. Výstava proběhla pod záštitou starosty Městské části Brno-Líšeň Mgr. Břetislava Štefana a za finanční podpory statutárního města Brna.

Zleva nahoře (str. 6 – 7): obrazy Milana Obrdlika a Josefa Bubenika, kresby Jiřího Březy, obraz Jana Wolfa a kresby Jiřího Hávy.

Zleva dole: sochy Miroslava Burši a Jana Pokorného, obraz Jiřího Lopoura a obrazy Elisabeth-Marie Matýškové (nejmladší účastnice výstavy – na snímku) a Miroslavy Maixnerové.

VYSTAVUJÍCÍ

Jiří Březa
Josef Bubeník
Miroslav Burša
Jiří Háva
Jiří Lopour
Miroslava Maixnerová
Elisabeth-Marie Matýšková
Milan Obrdlík
Jan Pokorný
Jan Wolf

Galerie Hády
Líšeňský kulturní podzim
7. listopadu – 28. listopadu 2013

Václav Kostohryz – Strhující zářijová atmosféra na dokonalém místě

Galerie Třináctka a výstava tvorby Václava Kostohryze pod názvem „Svět podle Sigursona“ nenechala nikoho chladným. Na téhle výstavě, která už svým názvem vybízí ke hraní s myšlenkami, bylo soustředěno mnoho exponátů otvírající různá témata umělcovy duše. Návštěvník se ocitl ve světě objevování a hledání.

Unikl z fádní reality do světa zvědavých pokusů, atmosféra byla strhující... O to více si vážíme toho, že jsme byli první, kdo Václavovu tvorbu ukázal veřejnosti. K vidění byly emotivní sošky, šperky i obrazy...

Tvorba V. Kostohryze v sobě ukrývá emoce, napnutou realitu všedních dní, vtip a zamyšlení.

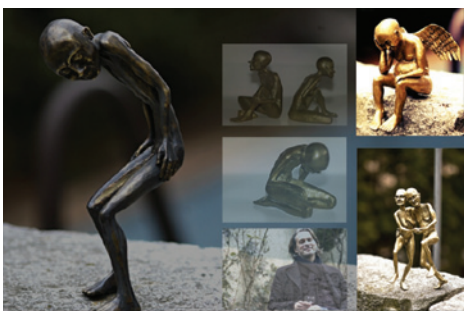
Kateřina Dubovcová – Ticho ve světle

Galerie Třináctka a výstava fotografií Kateřiny Dubovcové pod názvem „Ticho ve světle“ představila v říjnu jak snímky klasické fotografie, tak i koláže zachycující emoce a detaily. Právě tajemství a věčně neukojitelná touha po zaznamenání prchavosti okamžiku je to, co dělá fotografie Kateřiny hlubokými. Ano, Kateřina má široce otevřené oči i své srdce. Jestliže mluvíme o tom, že umění lze dělat naplno pouze srdcem, její výstava je učebnicovým příkladem tohoto tvrzení. Vše plyne a nic netrvá – tvrdili antičtí myslitelé.

Přesto lze umění fotografie do jisté míry charakterizovat jako proces, který může pozastavit čas i prostor. Kateřina Dubovcová se urputně proplétá pomíjivostí okamžiku a s pokorou zachycuje jeho krásy. Ale její fotografie spíše kladou otázky, než aby odpovídaly s drtivostí jasných pravd...

Vzácnými hosty vernisáže byli:

*Tereza Pokorná Herz - herečka, režisérka, scénáristka a galeristka
Karel Voříšek - moderátor, lektor, konzultant a básník
Zlatka Bartošková - šansoniérka*

Galerie Třináctka
Václav Kostohryz
Svět podle Sigursona
3. října – 3. listopadu 2013

Kateřina Dubovcová
Ticho ve světle
20. srpna – 31. září 2013

EMIL ZIMMER – ŽÁK MAXE ŠVABINSKÉHO

Ve čtvrtek 28. listopadu 2013 byla v galerii Platinium zahájena výstava obrazů Emila Zimmera (1912–1975). Rodák z brněnských Husovic, je téměř zapomenutý malíř a grafik, který vystudoval Školu uměleckých řemesel v Brně, v Praze vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou a poté byl přijat na Akademii výtvarných umění k profesoru Maxi Švabinskému. Tato jeho studia však předčasně ukončilo zavření vysokých škol nacisty. Zimmer, který

působil po válce v Brně, zde ale nikdy nenašel větší ohlas. Nepřipojil se k žádnému ze zdejších výtvarných spolků a neoslovil jej ani z žádných tehdy moderních a progresivních uměleckých směrů. Zůstával věren realismu, maloval především portréty, krajiny a zátiší s květinami. Byl členem pražského výtvarného spolku Marold. Živil se také rytinami do černé švédské zuly. V galerii Platinium si jeho obrazy budete moci prohlédnout do 7. ledna 2014.

Galerie Platinium
Emil Zimmer – Obrazy
28. listopadu 2013– 7. ledna 2014

MAX DOŘÁK — ZAKLADATEL MODERNÍ UMĚNOVĚDY

Vážení čtenáři, záměr teoretické sekce je rozšířit působení *Rozhledů* tak, aby se z něj stalo více než zpravodaj s datovým přehledem výstav. V této studii se nebudeme věnovat nikomu menšímu než zakladateli české a rakouské uměnovědy Maxi Dvořákovi.

Max Dvořák a jeho pojetí dějin umění

„Dílo Maxe Dvořáka je jedním z pilířů, z nejvýznamnějších mezníků a vrcholů vědy jednající o dějinách umění. Nelze říci, že před Dvořákem nebylo dějin umění, ale lze říci, že před budovatelským činem umělecko-historické vídeňské školy, který on dovršil, nebyly dějiny umění vědecky založenou naukou a neměly pevné kostry, již vědě dává přesná a jasná metoda.“¹ Takto zhodnotil dílo jednoho ze zakladatelů dějin umění Jaromír Pečírka. Nutno dodat, že dnes již Dvořákova kritéria neplatí - viz dále. Největší úspěchy zaznamenává Dvořák v období krátce před první světovou válkou a na jejím začátku.²

Intelektuální zázemí Maxe Dvořáka

Pro správné pochopení a interpretace teorií Maxe Dvořáka je nutné přihlídnout k prostředí, kde autor studoval a později začal pracovat. Nejprve studoval v Praze u Jaroslava Golla a potom ve Vídni, kde se zformovala jeho badatelská osobnost.

V *Geschichte der Bildenkunst in Österreich*, nejnovějších odborných dějinách rakouského umění které byly vydány v šesti svazcích na přelomu tisíciletí, je dílo Maxe Dvořáka hodnoceno jako „*Když se v roce 1923 vydaly souborné spisy Maxe Dvořáka, zvolil se titul Dějiny umění jako dějiny ducha, slovo které se stalo vnitřním pojmem vídeňské školy.*“³

Max Dvořák pro nás zůstává v paměti jako objevitel manýrismu. Mnohými je považován za výchozí bod ke studiu dějin umění. Ty poznal na Institut für österreichische Geschichtsforschung, jehož nejvýraznějším představitelem byl Theodor Sickel. Uměnověda se zde začala provozovat roku 1874, záměrem bylo vychovávat muzejní pracovníky. V době Dvořákova příchodu byl ředitelem institutu Zeissberg, dále zde působil Mühlbacher, Redlich a pro dějiny umění Wickhoff.⁴ Právě u Wickhoffa byl Dvořák asistentem. Později se stává řádným profesorem na vídeňské uměnovědné akademii.⁵

Byla to právě Vídeň přelomu století, kde se narodil od jiných částí monarchie – Prahu nevyjímaje, pěstovalo do té doby opomíjené studium dějin umění. Jistě i to byl jeden z důležitých důvodů, proč po skončení první světové války zůstává Dvořák ve Vídni a neodjíždí i přes lákavé nabídky do mnohem bohatšího Československa. Max Dvořák nezůstal ve Vídni zapomenut, do dnešních dní je jeho dílo v Rakousku citováno.⁶ Jedním z důvodů, proč právě ve Vídni přichází Max Dvořák se svou novou umělekohistorickou teorií, bylo její umělecké prostředí *fin de siècle*, kde kromě oficiálního umění kvetly nejrůznější avantgard-

ní proudy.⁷ Takřka všechny vzniknuvší umělecké směry počátku dvacátého století se snažily hledat novou estetiku, mnohdy jako v případě ruských suprematistů či nizozemského Pieta Mondriana ve své absolutní podobě.⁸ Nová východiska hledají i humanitní disciplíny, Max Dvořák přišel s jednou s nejlivnějších teorií dějin umění.

Již na pražských studiích se Dvořák naučil základní metodologii historické práce, kterou pak rozvíjel a v níž pokračovali jeho žáci.⁹ Zvláště vřelý vztah měl ke svému učiteli Jaroslavu Gollovi, který ho zval k sobě domů.¹⁰ Mottem Dvořáka, které si s sebou vzal, bylo jít k pramenům, vycházet z nich, ale podrobit je všestranné kritice. Dále pak vysvětlit dějiny umění jako jasný projev ducha doby se všemi zákonitostmi. Tento přístup je pro současné bádání takřka nepřijatelný, má ale logiku, zvážíme-li dobu, kdy tyto teorie vznikaly.

Filosofická opora teorie Maxe Dvořáka a její kritika

Nové teorie v humanitních vědách mají často oporu ve filosofii. Tak i Max Dvořák vychází z výkladu známého německého filosofa Georga Wilhelma Friedricha Hegela (1770 - 1831), jehož výklad je založen na koncepci vývoje. Z malého na počátku se vyvine velké a tento vývoj, který je pravým hybatelem světa i dějin, se týká jak jednotlivce, skupiny i národa, tak i zvířat a rostlin. Vývoj má dvě fáze: vznik a zánik. Bez zániku by nebylo postupu a vývoj by ustrnul. V teorii umění Hegel jako první spojuje formy umění a jeho druh. Hegel jako první přichází z teorii konce umění, který spatřuje od odklonu od původní formy a obsahu.¹¹

Nástinu pojetí dějin umění „z rukou“ Dvořáka můžeme porozumět po uvedení názvu jednoho z jeho děl „Umění jako projev ducha“. „Zeitgeist“ neboli „duch doby“ je ústředním motivem autorovy teorie. Tento „duch doby“ je souhrnem nejtýpějších dobových mentalit a psychických stavů. Je zrekonstruovatelný studiem dobové literatury - krásné, duchovní, a ostatních literárních památek. Umění je „výrazem - expresí“ všeobecné duchovní proměny v daném čase. Možná takovýto výklad někomu připomene umělecký styl počátku dvacátého století expresionismu a nutno dodat, že oprávněně.¹² Max Dvořák byl velkým propagátorem expresionismu.

Duch doby působí na umělce a jeho dílo je expresí doby. V krajním případě takového výkladu kunsthistorie je umělec „otrokem“ ducha doby a umělecké dílo je jejím následkem. Jedná se o mechanický, kauzální výklad. Umělec podle této teorie vychází ve svém tvůrčím úsilí od bodu nula. Vídeňskou teorii neznáměji popíral Ernst Hans Gombrich, který tvrdil, že umělci mají mustry, které znají od svých učitelů a přizpůsobují je svým účelům. Navíc neexistuje nic nového, každý umělecký jev má svůj precedens. Dvořákovu teorii označuje E. H. Gombrich za totalitarismus, neboť umělec nemá volby.¹³

Velmi ilustrativní může být Dvořákovo vymezení toho, co je umělecké: „To však neznamená, že vše co bylo kdysi umělecké, musí mít pro dějiny umění za všech okolností a ve všech dobách stejný význam. ... Abruzzská selská soška je pro dějiny umění méně důležitá než dílo Michelangelovo.“¹⁴ Autor sice dále připouští její možný lokální význam,¹⁵ ale tento přístup nutí k „elitářskému pojetí“ dějin umění.

1 DVOŘÁK, Max: Umění jako projev ducha. Praha, 1936. s. VII. Přemluvu napsal Jaromír Pečírka.

2 Po skončení válečného konfliktu a rozpadu monarchie zůstává Max Dvořák ve Vídni a rozhodne se tam setrvat i přes nepříznivé podmínky a lákavou nabídku Josefa Šusty, aby šel na fakultu do Prahy. V lednu 1921 se zhroutil na přednášce, odjel do Hrušovan k hraběti Khuenovi, kde 8. února umírá. Dva dny poté je pochován na místním hřbitově.

3 KOSCHATZKY, Walter: Die Graphischen Künste – Zeichnung, Aquarell und Druckgraphik. In: GESCHICHTE der Bildenkunst in Österreich/ 20. Jahrhundert. Band 6. München – London – New York und Wien. Prestel und ,Österreichische Akademie der Wissenschaft. 2002. s. 288. „Als man 1923 die gesammelten Aufsätze von Max Dvořak [sic] herausgab, wählte man den programmatischen Titel ‚Kunstgeschichte als Geistesgeschichte‘, ein Wort, das zum Inbegriff der Wiener kunsthistorischen Schule wurde.“ O vztahu Maxe Dvořáka k současníkům viz dále.

4 Umění ... s. XV.

5 *Ordinarius der Wiener Lehrkanzel für Kunstgeschichte*. KOSCHATZKY, Walter: ... s. 537. V poznámce č. 1.

6 V souborné a největší práci o dějinách rakouského umění můžeme i ve 4 částí věnující se baroku Maxe Dvořáka nalézt. Jedná se o studii DVOŘÁK, Max: Die Entwicklungsgeschichte der barocken Deckenmalerei in Wien. Wien 1919. In: GESCHICHTE ... /Barock. Band 4. München – London – New York und Wien. Prestel und ,Österreichische Akademie der Wissenschaft. 1999.

7 K bohaté bibliografii Vídne *Belle Époque* v češtině např. SCHORSKE, Carl E.: Vídeň an přelomu století. Praha. Barrister & Principal. 2000.

8 Jejich společným východiskem byla geometrická abstrakce, pro zakladatele suprematismu Kazimíra Maleviče byl čtverec nadřazenou formou, pro Pieta Mondriana východiskem.

9 Velmi ho ovlivnili vysokoškolské učitelé jako byli Josef Emler, Antonín Rezek a především Jaroslav Goll. Známe je jeho přátelství s Josefem Šustou.

10 Viz zmínky v korespondenci Jaroslava Golla s Josefem Pekařem. LISTY úcty a přátelství/ Vzájemná korespondence Jaroslava Golla a Josefa Pekaře. – Praha. Vyšehrad. 1941. Například dopis Jaroslava Golla Josefu Pekaři z roku 1894 (datum je uvedeno jako *asi z května 1894*) „*Můžete-li se uvolnit, nechtěl byste přijít k nám v pond. k večeri (7 1/2)? Bude nejspíše u nás Max Dvořák junior. ...*“ s. 71.

11 K Hegelovu uměleckému pojetí: HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich: Fenomenologie ducha. – Praha. 1960. TÝŽ: Estetika, Praha. 1966.

12 Max Dvořák napsal úvod ke katalogu kreseb Oskara Kokoschky 1921.

13 Gombrich poukazoval na Dvořákova žáka Hanse Sedlmayra.

14 Umění ... s. 193.

15 tamtéž s. 193.

Výběr důležitých faktů je jen historický a historické je to, co je působivé.¹ Nutno zde tedy zdůraznit, že každý výběr je subjektivní.

Gombrichova kritika se opírá o filosofickou bázi Karla Poppera. Ten podal kritiku mechanického výkladu historických jevů, schématu příčiny a účinku. Při studování umělecko-historických jevů si máme všimnout cílů, účelů, pravidel, úmluvy. U Poppera příčina přitahuje účinek.²

V podobných intencích jako *Umění ...* je i další, pro nás významné Dvořákovo dílo, „Italské umění od renesance k baroku“.³ Práce je však důležitá pro to, že podává charakteristiku a obhajobu manýristického umění a vzniku baroka. Odhlédneme-li od „ducha doby“, jedná se o jednu z nejdůležitějších knih věnující se umění šestnáctého století na Apeninském poloostrově.⁴

Post Dvořákovské teorie v německé oblasti

Jak již bylo shora řečeno, podstatnou část svého odborného života strávil Max Dvořák ve Vídni, která nebyla jen centrem uměleckého bádání Habsburské monarchie, ale i středem uměleckého života a s ním spojených nových teorií a přístupů. Po první světové válce dochází k naprosté změně politické i společenské situace. Dochází k naprosté ztrátě dřívějších jistot, na uměleckou scénu se dostávají taková hnutí, jakým je těžko uchopitelný dadaismus. Kritikou prochází i Hegelovo pojetí dějin, s kterým přichází Martin Heidegger. Ač uznává dělení umění, s nímž Hegel přišel, nesouhlasí s jeho závěry o konci

umění. Pro Heideggera má umění vždy počátek, tj. originalitu, bez ní by nebylo uměním.⁵ Umění má velký význam i v rámci Heideggerových národních teorií, i díky dalšímu politickému směřování Martina Heideggera jeho vliv na umělecké bádání nebyl až tak dalekosáhlý.⁶

Zde bychom mohli naši práci ukončit a smířit se s Gombrichovými teoriemi a jeho kritikou. Naštěstí i ty prošly revidovanými pohledy. Nejvýznamnější z nich přinesl v roce 1983 německý badatel Hans Belting ve svém díle *Konec dějin umění*.⁷ Problém Gombrichových teorií spočívá i ve výkladu, kdy se umění stává výkladem umělce.

Výtky, které jsme zde vypočítávali na adresu díla Maxe Dvořáka, nebyly míněny ke kritice autora, ale k přiblížení doby vzniku jeho díla. Nutno dodat, že neustále a obzvláště v našem prostoru je Max Dvořák základní literaturou pro poznání problému uměnovědy.⁸ Česká kunsthistorie neměla po dobu své existence výraznější a známější osobnost.

Jan F. Pavlíček

1 tamtéž. s. 193. Myšlenku vyslovil Eduard Meyer.

2 V češtině vyšlo několik prací Karla Poppera, mezi pro nás nejzákladnější patří: POPPER, Karl R.: *Logika vědeckého bádání*. - Praha. 1997., V originále *The Logic of Scientific Discovery*. 1957. TÝŽ: *Bída historismu*. - Praha. 1994. Já mám k dispozici 2. revidované vydání z roku 2000. V originále *The Poverty of Historism*. 1945. Původní materiál byl poprvé čten v roce 1936.

3 DVOŘÁK, Max: *Italské umění/ od renesance k baroku*. - Praha. 1946.

4 TÝŽ s. 230: „...označení *manýrismu*; tím se rozumí umění, jehož nositelé proměnili odkaz mistrů zralé renesance v manýru. Chápeme-li manýrismus v tomto smyslu, pak jej můžeme sledovat hodně daleko zpět.“ Dvořák, aniž by to tušil, zde nastiňuje princip precedentu.

5 K tomu především v HEIDEGGER, Martin: *Zrození uměleckého díla*. In *Orientace/Literatura, umění, kritika* 1968, č. 5-6, *Orientace ...* 1969 č. 1.

6 K problému Martina Heideggera a ideologie nejlépe: EBELING, Hans Martin *Heidegger/ Filosofie a ideologie*. - Olomouc. Votobie. 1997. K Heideggerovi a jeho životu např. DUBSKÝ, Ivan: *Ve věci Heidegger/ Problém Heideggerovi biografie*. - Praha. Oikymen. 1997.

7 BELTING, Hans: *Konec dějin umění*. - Praha. Mladá fronta 2000. Ke Gombrichově kritice především s. 161 – 163. Belting upozorňuje, že „Ernst Gombrich psal svou knihu ‚Art and Illusion‘ jako ‚Psychologii proměn stylu‘, v níž styly stejně jako vkus a móda vyjadřují konvence vidění, jež se ověřují na určitém motivu z přírody. Takto dávají proměnám vjemu přírody viditelnou podobu a reprodukcí permanentní proces učení, během něž se každé iluzionistické umění stalo ‚epochální událostí v teorii vnímání‘. Problémy metody spočívají v tom, že se dějiny umění rychle redukuje na dějiny vidění.“ Tamtéž s. 162.

8 O Maxu Dvořákovi byla vydaná malá, ale zajímavá česko - německá publikace k 50. výročí jeho úmrtí, která z části vyplňuje citelné mezery o této osobnosti: PAVEL, Jakub: *Max Dvořák*. - Brno. 1971. Již rok po úmrtí Maxe Dvořáka byla vydána kniha, která mu byla dedikována „In memoriam“: POPP, A. E.: *Die Medici - Kapelle Michelangelos*. - München. 1922.

TVK: VÁŽENÍ PŘÁTELÉ A PŘÍZIVCI VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

5. ročník Týdne výtvarné kultury se uskuteční od 10. do 16. 3. 2014 a my bychom vás rádi tímto přizvali ke spoluúčasti na této již renomované akci. Pokud se v tomto týdnu u vás koná nějaká zajímavá akce zaměřená na výtvarné umění (workshop, přednáška, performance, komentovaná prohlídka, vernisáž apod.) nebo pokud máte chuť se zapojit a podobnou akci do

programu připravíte, napište nám o ní pomocí elektronického formuláře, a to nejpozději do 15. 1. 2014.

El. formulář: <http://bit.ly/ULXwQb>

Vaši akci zveřejníme na webových stránkách, facebooku a samozřejmě v tištěné brožuře, která bude distribuována široké veřejnosti. Můžete tak propagovat informace o vašich programech zaměřených

na výtvarné umění. Bližší informace najdete v příloženém dokumentu. V případě jakýchkoliv dotazů se na nás neváhejte kdykoliv obrátit.

Těšíme se na spolupráci s vámi.

Za organizační tým

Mgr. Veronika Drobná a Mgr. Jana Reichel

tel: 777 753 233, 732 278 274

<http://www.tvk-brno.cz/>

JIRÍ SOBOTKA – SEASON OF THE WITCH

Zbrusu nová brněnská galerie Titanium skýtá neobyčejný prostor pro neobyčejné výstavy. Ve čtvrtek 14. 11. 2014 byla v Brně na ulici Nové sady ve vstupní hale vznikajícího obchodního a administrativního centra nesoucího název Titanium otevřena stejnojmenná prodejní galerie výtvarného umění. Velkolepý komplex obchodů a služeb s obrovským podzemním parkovištěm, komplex, jehož součástí bude v blízké budoucnosti i dvorní trakt s vodní plochou a zelení a také přiléhající hotel, se nachází nedaleko centra na místě s výbornou dopravní dostupností. Lze očekávat, že Titanium se stane hojně navštěvovaným místem, a je proto velmi potěšující, že se tu množství lidí bude setkávat i s výtvarným uměním – s uměním v galerii ve veřejném,

volně přístupném prostoru. Do kontaktu s uměleckými díly tak přijdou i lidé, kteří je sami nevyhledávají, a díla zde budou moci oslovit i netradičního diváka.

Galeristka Markéta Oškrdová, která má již značné zkušenosti s vedením galerie Platinium (tato je zase součástí administrativního centra na ulici Veverčí) má za cíl pořádat v galerii Titanium dlouhodobější, dva až tři měsíce trvající výstavy. Šest metrů vysoký výstavní prostor a stěna budou vyžadovat umělecká díla opravdu velkých formátů, která tu budou mít možnost maximálně vyniknout. Sochy i obrazy. Jako první zahájil chod galerie brněnský sochař, středoškolský a vysokoškolský pedagog Jiří Sobotka. Výstavou nazvanou *Season of the Witch*

(která potrvá až do února 2014 – *foto na str. 11*) vtiskl prostorám grácií, velkorysost a svobodomyšlnost – tedy atmosféru světových galerií, kterou na domácí scéně často nepociťujeme. Důmyslná a velmi elegantní výstava jako by byla galerií ušitá přímo na míru, přestože čtyři sochy – variace na červený dámský stěvec – vytvořil Sobotka již před deseti lety. Kolekci červených stěvců doplnil o nové reliéfy a nástěnné sochy. Precizně nainstalovanou, působivou a nesmírně osvěžující výstavou tak nasadil galerii Titanium vysokou laťku.

Galerie Titanium

Jiří Sobotka – *Season of the Witch*

14. listopadu 2013 – únor 2014

ŠÁRKA HEJNOVÁ – MOZAIKY

Výstava paralelní tvorby kostýmní výtvarnice, akademické malířky Šárky Hejnové proběhla v měsíci říjnu v galerii Katakomby. Hlavní těžiště její činnosti jsou kostýmní návrhy pro Národní divadlo v Praze, pro Laternu magiku, Černé divadlo, Činoherní klub, DJKT v Plzni, FS Barrandov a Českou televizi. Vypracovala návrhy pro více jak třicet českých filmů a televizních pořadů a seriálů, např.: Krakonoš a lyžníci (1980); Zánik samoty Berhof (1983); O statečném kováři (1983); Perinbaba (1985); Chobotnice z II. patra (1986); Pan Tau (1988); Kouzelný měsíc (1996) a Kačenka a strašidla (1992); Arabela se vrací aneb Rumburak (1993) aj.

Na výstavě v Katakombách představila veřejnosti své mozaiky, ve kterých kromě „klasických“ materiálů, jako

jsou barevná sklička a keramické střepy, používá i přírodniny – kámen či dřevo. Motivy pro mozaikové práce jsou jednak biblické, jednak lidově folkloristické, ale i tematika divadelních masek zde hraje důležitou úlohu. Výstavu zahájila Jiřina Nehybová, ředitelka Národního centra regionů, s.r.o., které provozuje galerii „Třináctka“, kde bude rovněž část mozaikové tvorby Šárky Hejnové v prosinci představena. Součástí vernisáže v Katakombách bylo promítání filmu „Divadlo Svoboda“ ve vedlejší sále Sklepní scény CED, p. o. Po skončení promítání proběhla diskuse s hlavním tvůrcem filmu Jakubem Hejnou o Josefu Svobodovi a dobových konotacích jeho tvorby. Na tuto výstavu pak navázala výstava další v galerii Ha-Divadla „Po meči a po přeslici“, o které se píše na straně 2 tohoto čísla.

Šárka Hejnová – Madona

Galerie Katakomby
Šárka Hejnová – Mozaiky
2. října – 31. října 2013

DAVID CAJTHAML NA PROVÁZKU

V září byla v galerii Provázek zahájena výstava obrazů Davida Cajthamla (stručně v Rozhledu č.6). O sobě napsal: „jsem malíř, scénograf, spisovatel, bás-

ník, hudebník... podivnými okolnostmi mi prochází rukama mnoho vášní. dávám tvar a zvuk věcem které jsou (pro nás, proklatce z okraje) životadárné. kroků v životě moc nenaděláme, špička kdysi krásné botky je přišlápnutá koťátkem, nohavice ztěžklé dehtem z cigaretového dýmu, často není vidět na krok, tak se láska hledá jen hmatem. mezi sebevraždou a tvořením je prý velice tenká hranice, prý...“

Galerie Provázek
David Cajthaml – malba
21. září - 29. října 2013

Společnost přátel Sonnyho a Hospoda a vinotéka U sedmi švábů uspořádaly u příležitosti 5. výročí úmrtí Miloslava Sonnyho Halase výstavu „17,5 pohledů na génia“ čili Miloslav Sonny Halas jako model v kresbách a obrazech adeptů malířského umění. Vernisáž se uskutečnila U sedmi švábů v sobotu dne 23. 11. 2013 a potrvá do 9. ledna 2014.

ROZHLED – informace o výstavách ve městě Brně, které se uskutečnily či právě probíhají
Registrováno pod ev. číslem MK ČR E 21246.
Hlavní editor: Josef Bubeník; vydává nakladatelství STYLOS, IČO 68623631, Nová Ves 71, PSČ 664 91 ve spolupráci s CED p.o., Zelný trh 9, Brno, ředitel CED: Petr Oslzlý; manažer Projektu CED: Ondřej Navrátil; foto: Archiv CED, Ivo Dvořák, Kateřina Dubovcová.
© STYLOS a CED, p. o., 2013
Příští číslo vyjde 14. 3. 2014, uzávěrka 5. 3. 2013.
www.irozhled.cz, inforozhled@email.cz

MAREK MUSIL – POD VODOU

Marek Musil sám o sobě s nadsázkou hovoří jako o zběhu. Začátky jeho tvorby jsou spojeny se světem hudby, kdy jako muzikant podlehl grunge stylu 90. let, alternativnímu rocku, běsnění elektrických kytar a hlavně magickým úderům do bubnů. Jeho hudební světonázor ho ale pomalu a jistě přesvědčil o síle jednoho okamžiku, který stojí za to zachytit a nepustit. Černobílé focení kapel, koncertů a kamarádů mu brzy bylo málo. Chtěl barvitě vidět, slyšet a žít. Vydal se proto se svým foťákem na cesty po Evropě, Severní Americe, Blízkém východě a Izraeli, kde na chvíli našel druhý domov. Místem, kam se vždy rád vrací a kde se cítí opravdu dobře, jsou však Spojené Státy. Právě zde, kromě kontroverzní Ameriky, objevil svět komerční a módní fotky. Dnes je velmi spokojený ve své roli energického fotografa, který již 7 let fotí pro přední české módní a lifestyle magazíny a reklamní agentury. Jeho práce a radost z ní se pro něj stala životním stylem.

Netajíš se tím, že jsi začínal v 90. letech jako muzikant poblázněný grunge stylem a běsněním elektrických kytar. Co přesně tě vedlo k tomu vyměnit bicí za foťák a s jakým záměrem jsi začal fotit?

Bylo to pro radost, ale taky to byl vlastně únik ze světa muziky, kdy jsem přemýšlel, co vlastně dělat. Moc mě nebavilo být doprovodný bubeník v rockových kapelách, takže bylo rychle rozhodnuto a začal jsem fotit.

Napadlo tě už tenkrát, že bys mohl být profesionálním fotografem?

Tenkrát jsem nevěděl, co to profesionální fotografie je, ale logicky to tak dopadlo. Myslím, že to šlo přirozeně s tím, jak jsem fotil.

Začátky fotografií bývají dost často spojeny s černobílou fotkou, prošel sis také fází vlastního vyvolávání a zvětšování fotek?

Pochopitelně, vyvoláváním a zvětšováním fotek v temné komoře jsem musel projít i já, ale naštěstí mě z toho po pár letech zachránil digitální foťák.

Změna z analogu na digitál pro tebe byla tedy velmi pozitivní.

Já myslím, že mě digitál zachránil. Ušetřil mně spoustu času a zcela určitě mě posunul dál. Celá digitalizace fotoproduktu je velkej přínos. Otázkou je, nakolik samotné focení zdegraduje postproduktu.

Strávíš víc času focením nebo následnou úpravou fotek. Je to asi padesát na padesát. Jsi samouk, který odešel sbírat zkušenosti do zahraničí. Nikdy jsi nepřemýšlel o studiu na umělecké škole?

Myšlenky na školu byly taky, už jen proto, že jsem věděl, že se na fotografických školách dobře kalí a poflakuje. Nakonec ale stejně vyhrála stará pravda, která mě provází celý život, že se ve škole stejně nic nenaučím. A tak jsem vzal foťák a začal fotit.

V den vernisáže výstavy 7. 11. 2013 byla její součástí v galerii k vidění světelná a zvuková instalace, kterou právě pro tuto výstavu připravila skupina studentů architektury, kteří tvoří audiovizuální instalace – VIZUÁLOVÉ. (Light design: Jan Machát, Michal Okleštěk, Světelná technika: Filip Svoboda (Cyber Lights). O hudbu, která dotvářela příjemný podtext během celého večera, se za mixážním pultem postaral DJ CHoCoLaTic.

Kam vedly tvoje první cesty?

První fotky, které za něco stály, jsem si přivezl z autostopu ze Španělska. Netrvalo dlouho a měl jsem letenku do Izraele... No a po přeletu už jsem věděl, že se chci fotkou seriózně živit.

Cykly fotek pod vodou se vymyká tvé každodenní práci módního fotografa. Co tě přivedlo k myšlence fotit pod vodou?

Už dlouho před tím mě docela bavily záběry pod vodou ve filmech. Ten střih mezi realitou a posunutou realitou, když se kamera dostala pod vodu. Když jsem trávil čas na Floridě, tak jsem se k tomu dostal celkem blízko. Začal jsem tam s místní fotografkou zkoušet pod vodou a za rok už bylo jasné, že to jen tak neskončí.

Podle čeho si vybíráš, koho nebo co budeš fotit?

Nevybírám si nijak zvlášť, jen zkouším běžný pohled na věci přenášet pod vodu. Ale je pravda, že mě při focení pod vodou neustále věci překvapují. Takže jsem se snažil si nevybírat a jen fotit.

Focení pod vodou je jistě náročné. Jak to vlastně probíhá, co potřebuješ za speciální materiál?

Na focení pod vodou používám digitální zrcadlovku, na kterou mám podvodní pouzdro. Občas fotím pod vodou i telefonem, ale to je jen takové střílení naslepo. Co mě na iPhone ale baví, je točit pod vodou video. Je to zajímavější formát a vychází z toho zajímavější věci, takže příští výstava bude asi projekce.

Jak dlouho focení pod vodou trvá? Máš šnorchl? Dýchací přístroj?

Čekat na ten pravý záběr v tomto kontextu skoro nabývá jiného významu... Když fotím pod vodou, tak se snažím být co nejrychlejší. Málokterý člověk dokáže pod vodou fungovat déle jak 2 hodiny, potom už je unavený a je to znát. Já na focení v bazénech nepoužívám automatiku, fotím na nádech, protože chci s modelem komunikovat. Sedět na dně s bombou na zádech a čekat, co se stane, moc neumím. Chci si režirovat celý proces a v tom mě automatika a láhev na zádech překáží. Obecně mně na nafocení stačí 40 minut a jdu od toho.

Je to poprvé, co vystavuješ fotky v galerii? Proč sis k výstavě vybral právě toto téma?

Není to úplně moje první výstava, ale je pravda, že často výstavy nedělám. Vodu jsem se rozhodl vystavit, protože to není běžná práce, kterou každodenně dělám, tak jsem si chtěl asi ověřit, jestli to má opravdu cenu.

Na co se můžeme těšit do budoucna?

Tuhle otázku si dávám každé ráno, ale fakt nevím... Je to bez limitu. To, co mě napadne a co udržím v hlavě, tak to zrealizuju.

*Krásné Vánoce a v Novém roce
pevné zdraví, přátelství,
hodně úspěchů osobních i pracovních
Vám i všem Vaším blízkým přeje*

G
A
L
E
R
I
E
P
E
K
A
Ř
S
K
Á

www.galeriepekarska.cz

Výstavy pro rok 2014:
Tereza Holá „POUTÁNÍ“
(15. 1. – 7. 3. 2014)

Jana Šujanská „RADOST Z ŽIVOTA“
(12. 3. – 22. 4. 2014)

Galerie Pekařská
Marek Musil – Pod vodou
7. listopadu 2013 – 10. ledna 2014